

REPUBLIKA SLOVENIJA

KABINET PREDSEDNIKA VLADE

Magnetogram ni lektoriran!

MAGNETOGRAM POGOVORA S PREDSEDNIKOM VLADE RS JANEZOM JANŠO na TELEVIZIJI SLOVENIJA

(Ljubljana, 18.12.2006)

TANJA STARIČ: Spoštovane gledalke, spoštovani gledalci, dober večer. Naš nocojšnji gost je predsednik Slovenske vlade Janez Janša. Dober večer. Vstop Slovenske vlade v drugo polovico mandata, iztekanje starega leta, vstop v novo leto, uvedba evra. Več kot dovolj tem za najin pogovor. In predlagam, da kar začneva. Morda najprej s temo, ki je tako rekoč pred vrati. Čez 14 dni bo edina Slovenska samostojna valuta odšla v zgodovino. Splošna ocena tujih opazovalcev in domačih institucij je, da je Slovenija dobro pripravljena na uvedbo evra. Seveda imamo potrošniki svoje strahove, predvsem povezane s podražitvami. Ampak preden kaj rečeva o tem, me zanima ali vi že imate svoj komplet Slovenskih evro kovancev. Vemo, da so banke prejšnji teden začele prodajati te kovance in vemo, da so bili razprodani v nekaj urah.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No tega paketa, ki so ga banke prodajale, še nimam. Imam pa to spominsko zbirko, spominski set, ki mi ga je dal guverner Banke Slovenije g. Gaspari takoj, ko so bili kovanci narejeni. In moram reči, da človeka prevzame zadovoljstvo, ko vidi Slovensko stran evrskih kovancev, še posebej potem, ko slišimo tudi pohvale nad izborom in seveda dobrimi pripravami za prevzem evra.

TANJA STARIČ: Če greva k tem strahovom, ki sem jih omenila na začetku. Zveza potrošnikov je že objavila neke vrste črno listo, torej podjetja, trgovine, ki so zvišale cene v zadnjem času, torej največji strah so te podražitve pri uvedbi evra. Pa me zanima, vlada oz. finančni minister pravi, da potrošniki glasujemo z nogami oz. kupujemo z glavo in nogami, torej gremo k cenejšemu ponudniku. Težava pa nastopi, kadar gre za monopolistiko, da recimo pri primeru Pošte Slovenije, ki se je prav pri vrhu znašla na tem seznamu. Kaj lahko recimo stori vlada, kaj bo storila, če bi se kaj takega dogodilo?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Jaz mislim, da je ta primer, ki se zdaj razkazuje na vrhu seznama, dokaj neupravičeno na tem vrhu. Gre za eno od zelo redkih storitev Pošte Slovenije in še tam ne gre za klasično podražitev, pač to je bilo narejeno že zdavnaj. Tako, da če bi šlo za takšne primere, to v nobenem primeru ne bo vplivalo na primer na povečanje inflacije, ali pa ne vem na podražitev življenja. Tukaj se nekoliko pretirava. So bili nekateri dvigi, predvsem pri manjših produktih, ker se je skušalo to izkoristiti. Vedno se to skuša s strani nekaterih, ko je pač takšna priložnost, vendar ima finančni minister prav. Potrošniki smo tisti, ki lahko zagotovo najbolj vplivamo na to, ali se bodo cene dvignile ali ne. Tiso, kar je bilo storjeno v nekem sistemskem smislu. Pri tem pomaga, mislim na dvojno označevanje cen, zdaj to traja že od marca naprej, praktično bo trajalo še pol leta po uvedbi evra. Lahko bomo primerjali in 95 % produktov ali storitev v Sloveniji ima močno konkurenco, tako, da kakšnih monopolov ni več. Tam, kjer pa so in so v določeni domeni, ko vlada ali lokalne skupnosti nadzorujejo cene, pa bo tudi za to poskrbljeno. Tako, da jaz ne pričakujem, da bi prišlo do kakšnih drastičnih podražitev, ki jih ne bo možno obvladati in kar bi podražilo življenje v Sloveniji. Ne nazadnje tudi

statistika, ki se meri mesečno, mislim, da celo na inflacijo kaže, da tega ni. Saj oktobra smo imeli padec cen za skoraj 1 %, kar je daleč največji padec, daleč največja pocenitev v zgodovini samostojne Slovenije.

TANJA STARIČ: Torej vi menite, da inflacija konec prihodnjega leta, ko boste recimo prišli v naš studio na pogovor, ne bo bistveno višja?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne, saj realnih razlogov za to ni. Menjava valute za to ni razlog. Treba je preprečiti špekulacije, drugače pa je nek izdelek vreden toliko kot je. Enako storitev, ne glede na to, ali se plača evrih, ameriških dolarjih ali v slovenskem tolarju.

TANJA STARIČ: Dobro toliko o evru za začetek. Zanima me še ena aktualna tema Hrvaška. Vemo, da je sabor v petek sprejel sklep na predlog vlade, da naj bi uveljavitev ekološko ribolovne cone veljala tudi za članice Evropske unije od 1. januarja leta 2008. S tem je Hrvaška seveda prekršila dogovore, vi ste se dokaj ostro pravzaprav odzvali, primerjali položaj Hrvaške s položajem Turčije, če bi nadaljevala tako kot je. Zagreb pa je tudi dokaj ostro odgovoril, da gre za, torej ta vaša izjava, da je v nekem kontekstu notranjega političnega dogajanja. Kako to komentirate, čemu to pripisujete?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Najprej je treba povedati, da Zagreb še ni prekršil tega dogovora. Do tega bi prišlo v kolikor bi dejansko to izvzetje držav članice Evropske unije iz pravil, ki jih je Hrvaška predpisala za to njihovo samo razglašeno zaščitno ekološko ribolovno cono, stopili v veljavo. Skratka, če bi pač.

TANJA STARIČ: Ko bo, če bo, ne?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Da. Jaz sem ravno zaradi tega dejal, da si je Hrvaška sama postavila relativno tesen časovni okvir, v katerem mora doseči dogovor o ribištvu z Evropsko unijo, tudi še nekatere druge dogovore in sporazume. V nasprotnem primeru se bo znašla v položaju, ko nekaj piše v njihovem pogajalskem okviru. Ta dogovor od začetka junija 2004, o tem, da so države članice Evropske unije izvzete iz tega režima pač velja, to je del njihovega obveznega repertoarja, ki ga morajo spoštovati v času pogajanj, tudi kasneje z Evropsko unijo. Skratka, gre za nek korak, ki po mojem mnenju ni bil ravno dobro premišljen in je seveda merjen na to, kar se bo dogajalo na Hrvaškem v naslednjem letu. Se pravi, to ni v nobenem primeru povezano s kakšnimi notranjimi političnimi razmerami v Sloveniji, je pa povezano z notranje političnimi razmerami na Hrvaškem, ker so naslednje leto volitve. Ta rok je tako postavljen, da pade čez volitve. Se pravi do volitev ne bo treba nič narediti.

TANJA STARIČ: Se pravi pravzaprav, da se bo naslednja vlada morala s tem ukvarjati?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Da, no in to je samo nadaljevanje nekih premalo premišljenih korakov iz preteklosti, ker zdaj je stanje dejansko takšno, to je treba tudi priznati Hrvaška vlada ni v enostavnem položaju. Sami so si z enostransko razglasitvijo te ekološko ribolovne cone, postavili neke cilje, ki jih niso mogli doseči, ker so pač na poti v Evropsko unijo. Pri tem so del implementacije zamrznili, rekoč, da bo v tem času prišlo do ločenega sporazuma med Hrvaško in Evropsko unijo. Vendar je potreba po tem sporazumu odpadla, tudi pravna podlaga, možnosti sklenitve tega sporazuma je odpadla tisti trenutek, ko je Hrvaška postala država kandidatka za članstvo v Evropski zvezi. Tako, da je bil tisto pač nek nepremišljen korak in to je naslednji premalo premišljen korak in tukaj lahko nastopijo težave. Ampak v tem trenutku Hrvaška še ne krši tega dogovora. To bi se zgodilo v trenutku, ko bi implementirala ta sklep s četrtka, ki ga je sprejel Hrvaški sabor in v tem času ne bi prišlo do dogovora z Evropsko unijo.

TANJA STARIČ: In tudi Slovenijo in Italijo posebej. Mogoče še neka splošna ocena odnosov Slovenija-Hrvaška. Zanimivo je tudi, da je g. Mesić, ko se je odzval na vašo izjavo, med drugim tudi dejal taka, lahko bi rekli tudi nekoliko posmehljiva izjava s Hotizo. Vemo, da so bile velike napetosti letos tam.

Slovenci so tja pripeljali svoje specialce, sam pa sem jim rekel, da če se bo to ponovilo, pripeljali društvo prostovoljnih gasilcev in jih poškrpili. Mislim, kako si recimo razlagate tako izjavo?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej z izjavami g. Mesića je žal tako, da jih je včasih treba jemati s kančkom humorja. Tako ali tako ima sam zadnje čase velike probleme s tem, ko pojasnjuje svoje nekdanje izjave in jaz ne bi rad dodatno k temu prispeval. Kot že rečeno tako ta konkreten korak, ki ga je naredil Hrvaški sabor kot tudi reakcije na to našo interpretacijo, je treba jemati v luči tega, kar se bo dogajalo na Hrvaškem, na notranjem političnem prizorišču naslednje leto.

TANJA STARIČ: Ampak v tem kontekstu zanimivo, vi ste napovedali bo 2. obletnici dela vlade, da se boste s premierjem Sanaderjem srečala v prihodnjih tednih. Zdaj v kontekstih tega, kar se pogovarjava ali to srečanje bo, ali je smiselno, kaj se boste lahko dogovorili na njem?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej v zadnjih mesecih je prišlo do dveh daljših pogovorov na najvišji vladni ravni s Hrvaško. Zdaj če bi bili za kanček optimista, potem lahko rečem, da smo prišli nekoliko naprej pri iskanju odgovorov na vsa odprta vprašanja. Da pa so ti odgovori povezani med sabo in da vsaka takšna situacija kot je ta zdaj, na podlagi te zadnje odločitve Hrvaškega sabora, nekoliko podaljša to obdobje, ko pač ni ravno produktivno sklicevati kakšnih sestankov in zbujati prevelikih upanj. Jaz upam, da bodo te besede, ki so bile dane v zvezi s tem zadnjim sklepom Hrvaškega sabora realizirane, da se bo Hrvaška dejansko potrudila, da se nekatera vprašanja o katerih se zdaj pogaja z Evropsko unijo, predvsem, ko gre ribolovni sporazum, rešena v najkrajšem možnem času. To seveda potem ustvarja neko bolj pozitivno ozračje, ki omogoča tudi iskanje odgovorov na rešitve, na vprašanja, ki so odprta. Tako, da nekaj naporov oz. kar znatni naporji so bili v zadnjih mesecih vloženi. Tega nismo obešali na veliki zvon, ni bilo kamer, ni bilo izjav, so bili samo delovni sestanki. Vendar tukaj je treba biti previden, ne želim ničesar napovedovati. Naredili pa bomo vse, da do konca tega mandata, da stvari potisnemo naprej.

TANJA STARIČ: Dobro, če se nekoliko premakneva na notranji politični parket. Vlada je prvo leto zaključila z eno menjavo ministrsko, vemo g. Drobniča, dva ministra sta uspešno preživela interpelaciji, nekaj prask je bilo v koaliciji. To vas sicer neprestano sprašujejo in vi pa pravzaprav zelo določnega odgovora na to vprašanje niste dali, ali pa vendarle. Ali je bila to zadnja menjava v vladi, ali razmišljate še o tem, ali je to mogoče v kakšnem času naj bi se to zgodilo, če ja, v kakšnih merilih?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej za nami je dober prvi polčas, vsaj časovno gledano pa tudi vsebinsko te vlade. V tem prvem polčasu ni bilo kakšnih velikih rekonstrukcij. Mislim, da primerjalno gledano s katerikoli enako dolgim obdobjem v prejšnjih mandatih daleč najmanj in da bo tako tudi v drugem polčasu. Se pravi do konca mandata nobenih drastičnih rekonstrukcij ne napovedujem, niti mislim, da so potrebne. Mogoče bo prišlo še do kakšne posamične menjave glede na situacijo, ki se lahko pojavi, vendar o njej takrat ko bo oz. če bo do nje prišlo.

TANJA STARIČ: Ta hip pa nimate nikogar v mislih, ki bi po vašem mnenju ne opravljal dela tako kot vi želite?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne, ta hip parlament odloča o novi ministrici in potem bo vlada kompletna.

TANJA STARIČ: No odnosi koalicije. Vsi štirje predsedniki ste ocenili so ti odnosi dobri, da je koalicija trdna. Pa vendarle je v zadnjem času tudi prišlo do nekih manjših, večjih prask. Vemo, ob zamenjavi ministra Drobniča, je Nova Slovenija podprla ministra. Franc Žnidaršič poslanec DESUS-a je glasoval zoper ministra za zdravje na interpelaciji. DESUS napoveduje tudi, da bo glasoval v nasprotju s stališčem vlade pri verskem zakonu, pri azbestnem zakonu. Kako to ocenjujete, kje je tista meja, ko za vsa to že pomeni kršitev koalicijske pogodbe?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Te meje so vedno premakljive. V koalicijski pogodbi je v glavnem vsebina. S proceduro se v začetku tega mandata nismo veliko ukvarjali in tudi če bi se bistveno več, vsega ni možno predpisati. Ni možno predpisati, kako bo v vsakem posamičnem primeru, ki ga v naprej predvidiš, glasoval kakšen poslanec, to je tudi brez veze. Oцени se pač kasneje, ali neka zadeva predstavlja neko resno grožnjo za obstanek koalicije ali ne. Tako se je ocenjevalo doslej in tako bo tudi v prihodnje. Ni pa prijetno seveda, če koalicijska stranka recimo obstruira sejo državnega zbora. To je nekoliko nenavadno, tega ne vidite drugod po svetu oz. po Evropi. Mi imamo dogovor, da tisto, kar ni v koalicijski pogodbi, koalicija dogovori če lahko. Če ne, potem koalicijski poslanci niso dolžni glasovati za tisto, kar ni bilo v naprej zmenjeno ali kasneje dogovorjeno. Mislim pa, da že politična kultura zahteva, da vladne stranke ne obstruirajo državnega zbora. Kam bi pa prišli, če bi to vsi delali, saj bi potem sistem razpadel. Kar se pa tiče nasploh delovanja koalicije pa mislim, da koalicija deluje dobro, predvsem zato, ker so rezultati dobri. Slovenija po dveh letih, ko ima ta koalicija večino v državnem zboru in ko je oblikovala svojo vlado v dobri kondiciji takšnega razmerja med gospodarsko rastjo, inflacijo, brezposelnostjo nikoli doslej še nismo imeli, ne samo, da smo izpolnili Maastrichtske kriterije in kot edina kandidatka dosegli vstop v Evropsko monetarno unijo in prevzeli evro. To smo dosegli tudi brez tega, da bi zategovali pas kot se temu reče. Gospodarska rast v tem času je bila realno visoka, v letošnjem letu bo šla čez 5 %, očitno kot kažejo podatki. Napovedovano je bilo bistveno manj. Znižali smo inflacijo, ki je na varni meji, kar se tiče Maastrichtskih kriterijev oz. kriterijev Pakta stabilnosti in rasti, ki smo mu zavezani. Zmanjšala se je brezposelnost, povečuje se poslovni optimizem vlaganja in tako naprej. Za nami je tudi zelo pomembna odločitev, mislim na sprejem paketa davčne zakonodaje. Brez kakšnih velikih pretresov bo Slovenija naslednje leto dobila moderen, bistveno bolj enostaven, bolj stimulativen davčni sistem. Skratka, rezultati so tisti, ki govorijo o sami koaliciji in če so rezultati dobri, potem so tudi ta notranja trenja pač manj pomembna in se jih lažje rešuje.

TANJA STARIČ: V dobrih časih so zavezništva bolj trdna, so težave v slabih časih. Ampak glede na to, da sta dve volilni leti pred nami, ne glede na to...

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Za dobre rezultate je vedno veliko kandidatov, če bi pa bili slabi, potem pa bi bile stvari drugačne.

TANJA STARIČ: Dobro, me pa zanima, ker sem že omenila volitve. Enega kandidata že imamo, ki tako nekako spada v ta krog strank, ki sestavlja vlado g. Peterleta. Bo vaša stranka podprla g. Peterleta kot kandidata?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej težko bi prejudiciral odločitev organov stranke. O tem se bomo odločali, mislim, da enkrat v prihodnje leto. Stranka tudi ni bila obveščena o tem, da bo on vložil kandidaturo. On se je za to odločil izven teh dogovorov, ki bi bili najbrž normalni. Vendar pa je to lahko tudi neka pot, ki lahko obeta uspeh. Meni osebno se zdi g. Peterle glede na vlogo, ki jo je odigral, še posebej v času osamosvojitve, kredibilen kandidat. Jaz mislim, da se bo dalo uskladiti tudi nek skupen program, vendar pa že, kot rečeno, Slovenska demokratska stranka lahko predlaga kar nekaj kandidatov iz svojih vrst. Zagotovo bodo takšni predlogi, ko bomo odprli postopek kandidiranja oz. evidentiranja. V to smo zavezani glede na naša notranja pravila in težko vnaprej rečem, kakšna bo naša odločitev. Zagotovo pa, če bi se neka širša politična opcija opredelila za podporo g. Peterletu, ima realne možnosti za zmago.

TANJA STARIČ: Čeprav g. Jambreč je v intervjuju za Dnevnik celo omenil možnost, da bi pomladni blok podprl g. Pahorja. Verjetno v nekem kontekstu, ampak a se vam ta ideja zdi zanimiva?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Pri predsedniških volitvah je tako kot na lokalnem nivoju pri županskih volitvah, to je večinski sistem. Odločajo pač volivci, ki glasujejo konkretno o imenu in priimku kandidatov in njegovi osebnosti. In tukaj ta podpora strank ali političnih skupin, ali pa nasploh neka javna podpora, ki je v naprej izražena in ki predpostavlja, da pač za njo stojijo tudi posamični volilni

glasovi volivk in volivcev, nima absolutne teže. Na koncu je osebnost kandidata tista, ki prepriča ali pa ne prepriča, ne glede na to kdo koga podpira na načelni ravni.

TANJA STARIČ: Zanima me še ena zadeva s področja notranje politike. Opozicija, vemo, ima precejšnje težave. Pravzaprav vas niti ne bi spraševala, ker ste že komentirali dogajanje v Liberalni demokraciji. Zanima pa me vaša ocena izjave nekdanjega generalnega sekretarja LDS, ki pravi, da je slovenska politika ta hip razdeljena blokovsko. Dva nasprotna bloka, ki sta med sabo sovražna in da je to pravzaprav slabost, slabo v slovenski politiki. Ta antagonizem med obema blokoma. Sprašujem vas tudi zato, ker je znano, da ste vi po volitvah predlagali koalicijo vsem strankam in da ste se veliko o tem pogovarjali tudi g. Pahorjem, da dobro sodelujeta in tudi zaradi tega nekako ves čas v zraku ta možnost neke velike koalicije po letu 2008 med vašo stranko in stranko g. Pahorja. Ali se torej strinjate so to tezo, da je ta razcepljenost prehuda v Sloveniji?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Če gledamo v zadnjih 15 letih, potem v prvi polovici tega mandata, ki se je začel leta 2004, blokovska logika ni prevladujoča. Za to obstajajo zelo trdni, konkretni dokazi. Enega ste že sami omenili v vprašanju. To je odprtost Slovenske demokratske stranke, ki je zmagala na državnozborskih volitvah leta 2004 za koalicije. V sedanji vladni koaliciji so tiste vladne stranke, ki so želele sodelovati. Samo tistih strank, ki so same zavrnile ponudbo za pogajanja ali pač potem za vstop v vlado, v tej vladi ni. Tudi če pogledate profile teh strank, bi težko rekli, da gre za neko ideološko koalicijo, s tem, da je tudi vsaka stranka najmanjša odločilna za večino te koalicije. To že ko gre za matematiko zanika, to logiko blokovstva, pa tudi ti dve leti tega mandata. Če pogledamo kaj je prevladovalo v teh dveh letih, ko gre za ključne odločitve, ki jih je ta koalicija sprejemala vidimo, da tukaj ni bilo ideoloških tem. So bile razvojne teme, bile so velike polemike sicer o enotni davčni stopnji, ampak to ni tema na kateri se konstituira eden ali drugi blok. Zadev, ki so prej dejansko pač nekako netile kulturni boj, ideološke spopade in vzpostavljale neko ideološko ali pa filozofsko osnovo blokovske delitve v tem mandatu ni oz. jih je minimalno. Koalicija se jih otepa, kljub temu, da si jih nekateri zelo želijo. In še posebej zunaj stalno dajejo na mizo. Zadnji tak argument, ki prepriča, še posebej po teh ocenah, ki smo jih danes sprejeli na partnerskem svetu, je Partnerstvo za razvoj. Nekatero stranke, dve opozicijski stranki tudi oba poslanca narodnosti, ki se nista vključila v vladno koalicijo, sodelujejo v Partnerstvu za razvoj, v katerem smo v prvi polovici mandata usklajevali 36 ključnih zakonskih projektov, vezanih na prihodnji razvoj Slovenije in večino teh zakonov smo uskladili. Se pravi tudi potem, ko je bila postavljena, ko je bila ta postavitev dejstvo se pravi pozicija ? opozicija, smo šli preko tega z Partnerstvom za razvoj. Tega nikoli doslej v slovenski zgodovini ni bilo.

TANJA STARIČ: V velikih projektih ste sodelovali, ne predsedniki parlamentarnih strank. V preteklosti ni pa te vrste nikoli bilo.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Tam je šlo za zunanjepolitične projekte, tukaj gre pa prvič za notranji projekt modernizacije slovenske države, ki je izjemno pomemben.

TANJA STARIČ: Bova še govorila tudi o tem. Zanima me, ko sva ravno pri notranjem političnem dogajanju. Interpelacija zoper ministra Bručana. Minister Bručan je dobil podporo v parlamentu, vendarle pa je razprava, kako bi rekla, vendarle pokazala neke dvome tudi na strani vladnih strank, recimo v Novi Sloveniji, DESUS-u. Ali predvsem, ko gre za podeljevanje koncesij, gre ta razvoj v pravo smer, ali je dovolj nadzora, ali se sistem javnega zdravstva v Sloveniji na nek način, morda prehuda beseda, podira? Kakšno je vaše mnenje o tem? Ali se vi s tem strinjate? Ali menite, da je sprejeta zakonodaja, ki bi morala biti, da je nadzor dovoljšen, da je sistem dober?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Jaz se strinjam s tem, da stanje na področju zdravja, zdravstva ali pa zdravstvenega sistema v Sloveniji ni idealno. Strinjam se s tem, da kar nekaj potrebne zakonodaja manjka. Manjka tudi nekaj podzakonskih aktov, ki bi jih že rabil. Se pa ne strinjam s tem, da zdaj prihaja do neke divje privatizacije in da je podeljevanje koncesij divja privatizacija slovenskega zdravstva. Ne nazadnje se koncesije podeljujejo že dolgo časa, največ koncesij se podeljuje na primarni

ravni, se pravi občinski ravni, ko gre za vprašanje politike zdravstvenih domov, imenovanje direktorjev in tako naprej, je to občinska pristojnost. V občini iz katere prihaja poslanka, ki je prva podpisana pod interpelacijo zoper ministra Bručana, so podelili zelo veliko koncesij in je precej nenavadno, da oni govorijo, da je to divja privatizacija. Skratka in ta poslanka je bila celo županja v tistem času, je ona podeljevala te koncesije. Skratka, gre za poskus, da se neki normalni ukrepi, ki imajo za namen izboljšati učinkovitost zdravstvenega sistema, da se razglašajo na nekaj kar niso. In tudi ta gibanja, ki so se oblikovala v neko gibanje za ohranitev javnega zdravja, so precej nenavadna, ker v tem gibanju najdemo imena, ki so eklatantno politična. Med njimi je veliko takih, ki sami iščejo zdravstvene usluge pri privatnih ustanovah, tam kjer jih je treba plačati. Torej, gre več ali manj po eni strani za dejstvo, da je sistem treba dopolnjevati, da obstajajo težave, ki pa niso nastale v teh zadnjih dveh letih, ampak so nastajale dolgo časa, ali pa so bile od nekdanj pa se niso še rešile. In da nikakor ne gre za to, da bi ta vlada želela razgraditi sistem javnega zdravstva, ga pa želimo narediti veliko bolj učinkovitega, vzpostaviti tam, kjer je to optimalno tudi zdravo konkurenco, ker samo to bo ob istih vložkih in ob istem denarju skrajšalo čakalne vrste in zagotovilo neko realno kvaliteto storitev.

TANJA STARIČ: No, zdravje je seveda nekaj kar zadeva vsakega od nas, zato smo ljudje še posebej na to toliko bolj občutljivi, ne glede na politično ozadje. Moje vprašanje je v bistvu šlo v smeri...

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Da se to ne bi smelo toliko s tem manipulirati kot se je manipuliralo v času interpelacije zoper ministra za zdravje.

TANJA STARIČ: Ali menite, da g. Bručan dela oz. ali uživa vašo podporo s temi svojimi ukrepi? Ali se tudi vam zdi, da bi morale nekatere stvari potekati drugače? To je bilo v bistvu moje vprašanje.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Jaz sem povedal, kaj se mi zdi, da manjka in zdaj če smo popolnoma iskreni, da kdorkoli bi bil minister za zdravje v štirih letih ne more popraviti vsega tega kar je treba popraviti v zdravstvenem sistemu. Še posebej zaradi tega, ker z razvojem tehnologije, znanosti, se ponujajo številne nove priložnosti. Na drugi strani so pa realne možnosti za zadovoljevanje teh potreb bistveno manjše, so omejene z danimi finančnimi okvirji in manevrski prostor je manjši, kot bi si kdo mislil. In znotraj tega mora vsak minister za zdravje delovati in g. Bručan si tukaj zelo, zelo prizadeva, to je treba odkrito povedati in kdor je poslušal njegove odgovore na te očitke iz interpelacije, je lahko videl, da je nastopa z argumenti, da je na neke pavšalne očitke pač predložil dokaze in ta interpelacija je bila tudi koristna s tega vidika, da se je pokazalo, kje gre res za neke stvari, ki jih je treba popraviti in ki nikakor niso nastale v zadnjih dveh letih, vsaj večina ne in na drugi strani za neke pavšalne očitke, ko se izkorišča neka splošna skrb za zdravje, vsakega skrbi zdravje, za politično manipulacijo.

TANJA STARIČ: Dobro, še v tej razpravi eno vprašanje, ki se je odprlo, namreč zasebni helikopterski prevozi. Vemo, da se je zadeva zdaj zapletla. Zavod za zdravstveno varstvo računa noče poravnati za zasebne prevoze. Prej je to opravljala vojska in policija. Pa me zanima vaše mnenje, kako zdaj razrešiti ta problem?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej na način kot se to razrešuje v drugih Evropskih državah, kjer imajo to že dolgo časa dobro organizirano. Zmotno je misliti, da vzlet policijskega ali vojaškega helikopterja ne stane nič. Ravno toliko stane kot vse. Vse to je treba plačati. Ne plača se dodatno, plača se ravno tako iz proračuna. Odvisno je kako se to prikaže. Jaz verjamem, da je zdravstveni zavarovalnici v interesu, da se del stroškov pokrije iz proračuna Ministrstva za obrambo ali pa z Ministrstva za notranje zadeve, vendar je pa z vidika davkoplačevalcev popolnoma vseeno. In govoriti kako je bila izbrana dražja varianta, je nesmotrno, je nesmiselno še posebej, ker je bil objavljen javni razpis in je bil izbran najboljši ponudnik in sistem, ki se zdaj uvaja, je primerljiv s sistemi v drugih Evropskih državah.

TANJA STARIČ: Dobro se mogoče premakneva na drugo temo. Veliko smo govorili v zadnjih mesecih,

tako rekoč osrednja tema v državi je bilo dogajanje v Ambrusu. Vemo kaj je sledilo, vaše straže, tudi pregledovanje policijskih avtomobilov, na koncu kar ste tudi vi označili za nesprejemljivo. Zanima me kaj se pravzaprav dogaja z družino Strojan ta hip. Videti je, kot da živi pol družine v Ambrusu, pol v Postojni. Vlada se je zavezala, da bo rešila ta problem čez zimo in potem nekako trajno rešitev našla. Na kateri točki je zdaj rešitev tega problema?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, če zgodbo skrajšam in sem zelo konkreten, potem lahko rečem, da se čaka na odločitev družine Strojan, ki nikoli nima enotnega mnenja in kjer se včasih dogovorijo, pa se naslednji dan premislijo glede ponujenih lokacij. Družini so bile ponujene začasne lokacije, preko zime, tudi trajna lokacija. V zadnjem času so, vsaj nekateri, tudi pooblastili odvetnike, tako da je možno bolj racionalno pogajanje oz. razprave. In zdaj je od njih odvisno, kdaj bo to vprašanje.

TANJA STARIČ: Vlada pa je že ponudila nekaj opcij kjer bi lahko preživel zimo?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja, vlada je že ponudila in trajne in začasne variante. Zdaj točno ne vem kakšen je dnevni postopek tega odločanja, ampak stvari potekajo v tej smeri. Na drugi strani se končujejo postopki, ki bi morali biti že zdavnaj končani. In tukaj je pravna država zatajila, za porušitev nelegalnih objektov v tem spornem romskem naselju.

TANJA STARIČ: Dobro, veliko je bilo polemik, tudi zahtev po odstopu, zahtev po odgovornosti. Vi ste že veliko, veliko komentirali na ta vprašanja, zato vas ne bi še enkrat spraševala, kako gledate na te dogodke. Vi sami ste pa ocenili, da pa je zgodba šla čez takrat, ko so te vaše straže oz. civilni zbori pregledovali policijske avtomobile, ali morda ne vozijo Romov in ste tudi rekli, da boste ukrepali. Pa me zanima na kateri točki ste sedaj? Zoper koga, kaj ste ugotovili, zakaj je lahko prišlo do tega pravzaprav?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, zgodba je šla čez rob že prej. Že zaradi tega, ker se je nek problem, ki je zelo podoben problemov, do katerih je prihajalo že prej, saj romsko vprašanje v Sloveniji ni samo od leta 2006. Tudi s pomočjo zelo tendencioznega medijskega poročanja, dviga na nacionalno raven in ko so pač nekateri postopki res šli čez vsako mejo. Ta konkretna stvar, po kateri sprašujete, je stvar notranje preiskave v slovenski policiji in odgovornih v tem korpusu. Pristojnost je, da bodo pač ukrepali ko bodo dobili izsledke. Kolikor vem vse že zelo blizu.

TANJA STARIČ: Vseeno bi še nekaj vprašala, čeprav ste že večkrat povedali da podpirate ukrepe g. Mateja. G. Mate je 28. oktobra v Ambrusu izjavil, da se družina Strojan v ta zaselek ne bo več vrnila in to je ta sporna izjava, na katero so se potem tudi vezale na odstop. Kajti razume se tako, kot da se družina ne sme vrniti v to vas, ta zaselek, ne glede na to, da kupi recimo legalno gradnjo hiše, posestvo, kar pa ni verjetno sprejemljivo.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No ta izjava je sporna, če se navaja samo del te izjave. Treba pa je vedeti, da je prej Minister za notranje zadeve, preden je to izjavo dal, imel sestanek s krajani, kot s to Romsko družino in da je bil s to Romsko družino dosežen dogovor, da se oni prostovoljno začasno preselijo v Postojno in da se potem poišče neka druga lokacija. Oni so sami rekli, da se ne bodo več vrnili v to naselje in to je minister sporočil. Potem se na tem zborovanju samo ta del objavlja, brez tega da bi se povedalo, kako je do te izjave prišlo. S tega vidika je to manipulacija.

TANJA STARIČ: Ne glede na zgodbo tudi v zvezi s policijo, v zvezi z romsko družino, je kasneje prišlo tudi do zaostritev pri pogajanjih o plačah s policijskih sindikatom. Vemo, da tudi nekaj ostrih besed z vseh strani bilo slišati na to temo. Policijski sindikat v bistvu od vas še vedno zahteva opravičilo za vašo izjavo, da je tudi pred osamosvojitvijo sindikat oz. isti ljudje napovedoval stavko. Pa me zanima kako odgovarjate, se boste opravičili sindikatu?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej v mesecu juniju leta 1991, to je preverljivo in dokazljivo, nekatere dokaze sem tudi sam poiskal. Noben raziskovalni novinar se ni potrudil, da bi to naredil,

čepprav imajo vsi svoje arhive. Se pravi v juniju leta 1991 je takratni policijski sindikat, nekateri ljudje so bili isti, vsaj na regionalni ravni, napovedoval stavko najprej za 27. junija, ko naj bi se razglasila samostojna Slovenska država oz. dan po tem. Potem pa je uradno najavil stavko 3. julija 1991. Vsi vemo, kaj je bilo 3. julija 1991 in koliko je bilo že sredi junija predvidevati, da je takrat ravno normalen čas za policijsko stavko. O tem se je poročalo v medijih, obstajajo zapisi, tudi vi imate te zapise, in je popolnoma preverljivo, da je to kar sem jaz govoril resnica. Če je bil takrat nek drug predsednik tega sindikata, kot danes lahko drži. Jaz tudi nisem govoril, da gre za istega predsednika, gre pa za nekatere iste ljudi in gre seveda za isti sindikat. Očitki temu, da sem jaz omalovaževal delo ali pa vlogo slovenske policije pri osamosvajanju, so naravnost smešni. Če je kdo slovenski policiji priznal njeno ključno vlogo v času slovenske osamosvojitve ali pa obrambe slovenske države, sem bi to jaz. Policijski sindikat pa je takrat deloval v nasprotju z večinsko voljo v slovenski policiji, zato od tiste stavke tudi nikoli nič ni bilo, razen razglasili so jo, potem pa so na to pozabili. Kar se tiče pa te zadnje napovedi, je pa tudi prišla v neki situaciji, ko je bila policija itak še pod udarom javnega mnenja in posebej vodstvo policije. In ko se je pogajanjih, v konkretnih pogajanjih o plačnem sistemu ni nič dogajalo, vlada ni rekla, da umika svoje predloge, nihče ni odšel od pogajalske mize. Ta vlada je ponudila policijskem sindikatu bistveno boljše izhodiščno pozicijo za njihove plače, kot prejšnja vlada, pa takrat niso grozili s stavkami. Tako, da je te stvari treba vzeti v kontekst.

TANJA STARIČ: Je pa to seveda le v sredi zelo napetih pogajanj. Vidimo celo sindikati imajo med sabo težave.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja to je normalno, sindikalna pogajanja o plačah so vedno napeta. Tisto, kar je sporno, nek sindikat, ki se pogaja za mizo, ki ima določeno pogajalsko skupino v neki fazi, ko so tudi drugače razmere nekoliko bolj zaostrene in ko je policija itak na udaru, skliče javno zborovanje, ki zgleda kot miting, kamor povabi 1000 ljudi, med njimi tudi upokoјence, ki nimajo tam kaj iskati, ker to ni njihova zgodba in tam politično napadejo vlado in potem še očitajo recimo meni, da me ni bilo tja, čepprav vsi vedo kaj je bilo takrat v državnem zboru. Državni zbor je imel izredno sejo, kjer smo morali biti vsi člani vlade tam, zaradi tega, ker se je pač odločalo o delni rekonstrukciji vlade. In to so vsi vedeli, pa kljub temu je šlo za izjave, ki segajo preko sindikalnega boja.

TANJA STARIČ: Dobro, vidim opravičila ne bo. Zanima me pa to

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne vem, ali kdo smatra, da se je treba opravičiti za tisto, kar je res?

TANJA STARIČ: Vprašam, a ne. Oni so namreč ponovili zahtevo konec tega tedna

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Če bo šel policijski sindikat na sodišče, bom jaz z veseljem dokazal, da so junija leta 1991 napovedali stavko, ker to piše v vseh časopisih in so vsi mediji poročali o tem in se je vsem zdelo nekoliko nenavadno.

TANJA STARIČ: V bistvu moje vprašanje v tej smeri, da se je pa pokazalo, da razmere v policiji vendarle niso vse najboljše. V samem nekem segmentu precej toge, delovni nalogi, tudi plače nizke za tiste, ki so najbolj izpostavljeni. Kako pa to ocenjujete? Recimo razmere v policiji.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej realne plače v slovenski policiji so danes večje kot so bile pred štirimi leti, ker so realne plače v Sloveniji nasploh zrasle, tudi v javnem sektorju. Do leta 2002 so plače v javnem sektorju naraščale hitreje kot plače v gospodarstvu, šele po letu 2002 se je to začelo uravnoteževati in zagotovo drži, da so še posebej na mestih plačani manj kot tvegajo ali pa manj kot delajo, vendar to ne pomeni, da velja samo za policijo. Če katera, potem se ta vlada trudi, da bi našla neka pravična razmerja plač v javnem sektorju in to uredila. In tudi veliko smo na tej podlagi tudi naredili. Vendar je to nemogoče urediti tako, da vsak sindikat izsiljuje po svoje, da se z vsakim posebej pogajaš, dogovarjaš in tako dalje in da se nekemu da pet razredov višje in da potem še vsi ostali

zahtevajo. Gre za to, da se primerljivo delo v javni upravi tudi primerljivo plača. In s tem, ko bo Slovenija napredovala, ko bomo imeli večjo gospodarsko rast, bodo tudi te realne plače višje in kot že rečeno ta vlada je policijskemu sindikatu in tudi nekaterih drugim primerljivim poklicem ponudila boljše izhodiščne pogoje v pogajanjih kot prejšnja vlada, pa zdaj grozijo s stavko. V času prejšnjega mandata pa praktično nikoli zaradi tega.

TANJA STARIČ: Zanima me še to, zdaj ne govorimo o sindikatih v javnem sektorju. So bile težave, bile so velike demonstracije. Spomnimo se v času enotne davčne stopnje. Enotne davčne stopnje pač ni. Minister Drobnič, ki je pač imel precej težav s sindikati tudi ni več minister in zato si to nekateri delodajalci interpretirajo kot dejstvo, da so sindikati postali premočni v tem razmerju sil vlada, delodajalci, sindikati. Sindikati tolmačijo sestanek z vami kot neko obljubo, zavezo, da neuskklajeni predlogi ne bodo potovali v parlament, vi ste pa že povedali, da se vlada ne bo v nedogled pogajala, da boste dali še en poskus nekega dogovora, potem pa pač, če soglasja ne bo, ga pač ne bo. Zdaj kaj je pravzaprav res, kakšni predlogi bodo potovali v parlament. Bo možno doseči soglasje?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No tukaj je bilo veliko vprašanj. Najprej minister Drobnič nima nobene zveze z enotno davčno stopnjo. Tudi sindikati so to enotno davčno stopnjo dali bolj na prapor, zaradi tega, ker je bila to tudi zelo aktualna tema. Ni pa to prvenstveno sindikalno vprašanje. Bistveno so bolj reforme trga dela vprašanje sindikatov, zaščite. Zaščita pravic delodajalcev in tu gre za reformo davčnega sistema. Mislim, da smo na koncu dosegli nek zelo produktiven sprejemljiv kompromis. Ni prišlo do uvedbe enotne davčne stopnje, vendar je vlada na začetku tudi povedala, da bo iskala alternativne rešitve in če bodo študije pokazale, da je možno iste cilje doseči tudi z bolj konsenzualnimi rešitvami, potem bomo ubrali to pot. To pot smo ubrali.

TANJA STARIČ: Ker ni bilo političnega soglasja, ne?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne, to pot smo ubrali, z nekaterimi drugimi ukrepi smo dosegli iste cilje. Slovenija bo 1. januarja naslednje leto dobila moderen davčni sistem. Zakoni so bili sprejeti relativno gladko kljub temu, da jih opozicija večinoma ni podprla. Vendar tudi tu ni bilo nobenega veta, nobene grožnje z referendummi, zakoni veljajo, podzakonski akti so pripravljene in ta del reform lahko označimo kot nek znaten korak naprej, brez tega, da bi prišlo do kakšnega političnega ali socialnega pretresa v državi. Enak pristop želimo tudi, ko gre za drugi trg oreh, to je reforma trga dela. V začetku drugega leta bo narejen še en krog usklajevanj tovrstne zakonodaje, to je bil dogovor na zadnjem sestanku s sindikati. Ni bil to moj edini sestanek s sindikati, mislim, da smo bili vsaj štirikrat, ko smo se pogovarjali o reformah. Toliko sestankov med sindikati in predsednikom vlade v nobenem prejšnjem mandatu nikoli ni bilo. Skušali bomo stvari urediti, nisem pa jaz nikoli obljubljal, da bomo v parlament poslali samo tiste rešitve, ki jih bomo 100 % uskladili s sindikati. Dejstvo je, da se nekaterim stvarim nasprotuje, zato, da se pač nasprotuje. Že omenjena davčna zakonodaja je bila takšen primer. V vsakem primeru pa bomo tiste ključne korake, ki dejansko predstavljajo premik naprej, ko gre za bolj fleksibilen trg dela na eni strani, na drugi strani tudi za večjo socialno varnost tistih, ki se znajdejo vmes, tistih, ki iščejo zaposlitev skušali uskladiti tako s sindikati kot tudi v okviru partnerstva razvoj, o tem smo ravno danes govorili. Dvomim pa, da bomo ravno vse uskladili. O tem bo treba glasovati, na koncu bo šlo za politične odločitve. Čas bo pa pokazal kakšen je realen razplet teh odločitev.

TANJA STARIČ: Politične odločitve v nepopularnem času, druga polovica mandata vemo, da je bistveno bolj naporna zaradi bližine volitev, vi ste pa že povedali, da gre za hitrejše upokojevanje, hitrejše končanje študija, prej zaposlitev, več varčevanja za pokojnine. V bistvu to niso zelo popularni ukrepi. Bo pa treba o tem doseči politično in socialno soglasje.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej v teh ukrepih ni spremembe pokojninske zakonodaje v smislu kasnejšega upokojevanja. V tem trenutku se še izvajajo ukrepi, ki so bili sprejeti konec 90 let. Zaenkrat ni nobenih potreb po kakšnih drastičnih spremembah. Res bodo sprejeti ukrepi, ki bodo stimulirali daljše ostajanje v zaposlitvi, vendar bo to na koncu prepuščeno odločitvi posameznika. Tudi,

ko gre za hitrejši študij, bo šlo za stimulatívne ukrepe. Tisti, ki bo prej končal študij, bo nagrajen, ker bo to dobro zanj, kot je to tudi v nacionalnem interesu, da se to njegovo znanje čimprej uporabi.

TANJA STARIČ: Pravite, da ne bo sprememb pri pokojninski reformi. Vemo, da je ta ukrep vlade bil prav prvi ukrep usklajevanja plač, bil najbolj, pravzaprav bil že s strani strokovne javnosti, ekonomistov, neke enotne ocene, da pa je to slaba odločitev, ki jo bomo plačevali ne vem recimo leta 2020 in kasneje. Vi pravite, da ne boste spreminjali te odločitve do konca mandata?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Poglejte, to kar je vlada naredila v največji meri, ko je spremenila zakonodajo tako, da se pokojnine usklajujejo s plačami, je bil dogovor, ki je bil dosežen ob pokojninski reformi. Prišlo je do enostranske kršitve dogovora v začetku mandata po tisti zmagi Liberalne demokracije leta 2000, tudi DESUS je takrat glasoval za to, potem pa so se šele ugotovili kaj se je dejansko zgodilo in v tem času dokler je ta izjema od dogovora veljala, so pokojnine znatno zaostale za plačami v Sloveniji in mi te razlike nismo nadomestili, smo šli samo nazaj na dogovorjen sistem, kar pomeni, da zdaj pokojnine bolj realno usklajujejo s plačami. Za to rešitev so na koncu praktično glasovali vsi opozicijski poslanci, tudi tisti, ki zdaj pravijo, da to ni bilo dobro. In jaz še vedno mislim, da je bila to zelo dobra rešitev, da si enostavno družba, ki hoče naprej na podlagi enega dogovora ne more privoščiti, da je nek sloj, ki je bil že v preteklosti več ali manj depriviligiran še naprej v poziciji, ko nosi nesorazmerno breme razvoja. In če kaj, potem je danes leta 2006, ko je Slovenija v Evropski uniji, ko prevzema evro, ko ima več kot 5 % gospodarsko rast, možno reči, da je pred mladimi generacijami bistveno boljša prihodnost, kot pa so jo imeli tisti, ki so danes v pokoju. Iz tega vidika bi bilo krivično, če bi imeli drugačna razmerja.

TANJA STARIČ: Dobro, se vam zdi ta odločitev prava. Zdaj že pravzaprav govoriva o reformah, o tem kaj čaka vlado, saj ste napovedali kateri je največji zalogaj. Pa me zanima, ko gledava dve leti nazaj, gospodarske rezultate ste napovedali, so ugodni, so dobri. No, veliko pa se je v tem času govorilo tudi o zamenjavah. Jaz sem dobila tudi nekatero raziskavo, ki jo je pripravil in objavil Manager. Analiz teh zamenjav je bilo dejansko veliko, to kažejo tudi neke vrste, uradni, bom tako rekla, torej podatki, študije. Povprečje v Evropski uniji je 5 do 10, največ 15 %, pri nas več kot 20 %, samo v letošnjem letu se je več kot 36 % članov nadzornih oz. uprav zamenjalo. Zdaj ...

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: V katerih podjetjih?

TANJA STARIČ: Predvsem v podjetjih, da ne bi zdaj naštevala, ampak za podjetja gre, kjer ima država večinsko lastništvo, večini večjih. Tukaj podatek recimo, vsaj en član uprave v 85 izmed 223 proučevanih podjetjih. Skratka to so podatki zbrani, ki verjetno so točni oz. so točni.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Jaz mislim, da niso, ker ne vem s kom se primerjajo. V drugih Evropskih državah, je podjetij v državni lasti bistveno manj ali pa jih ni, tako da ne vem kdo je delal primerjave s kom. To je nenormalna slika slovenskega gospodarstva kakršno smo podedovali in kakršno spreminjamo in jo bomo bistveno spremenili s procesi privatizacije in do konca tega mandata in teh menjav ni bilo veliko, niso bile drastične. Veliko jih je bilo pač zato, ker so nekateri odšli v pokoj, mnogi so odšli sami zaradi tega, ker so videli, da ne bodo več pripeti na državna jaslji, ki bi jih subvencionirale in zaenkrat nihče ni znal naštetih niti enega podjetja, ki bi po teh menjavah poslovalo slabše, kar pa je bistveno. Zdaj, če pa zaradi teh menjav podjetja zašla v težave, če bi bila slovenska gospodarska rast manjša, če bi imelo veliko inflacijo, če bi bila ne vem kakšna kriza, če bi novi lastniki, nove uprave ali pa nadzorni sveti začeli prodajati deleže brez nadzorov, potem verjamem, da bi bili razlogi za bitje ali pa za klicanje alarma. Zdaj pa jih ni in gre tu za delanje nekega političnega primera, ponekod pa za užaljenost tistih, ki so bili ponekod 30 let na teh pozicijah in danes niso več, pa mislijo, da je krivica, če je prišel kdo mlajši.

TANJA STARIČ: Ampak dr. Sočan opozarja, gre za sam princip. Pravzaprav ni zelo opaziti, da bi bili ljudje vznemirjeni zaradi teh menjav. Jih zaznajo, ni pa videti kakšnih hudih protestov, bi rekla. Tudi

veliko teh odstopov je bilo iz osebnih razlogov. In pa vendarle g. Sočan opozarja in to se mi zdi relevantno in bi želela slišati vaš komentar, da če ob menjavah političnih elit, se zamenjajo tudi elite oz. vodstveni delavci v drugih segmentih družbenih, lahko pride do dveh posledic, ki so lahko sicer slabe za tako majhen trg kot je Slovenija. Recimo beg možganov in drugo, ta neka negotovost, nepodjetnost, nedrznost v odločitvah. Zaradi strahu pred posegi.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To morda v nekaterih primerih drži, ampak za Slovenijo pa je očitno, da so prišli boljši možgani, ker so boljši rezultati. Zdaj govoriti, da so to politične menjave je smešno tudi iz tega razloga, ker vsaj ko gre za uprave teh podjetji, praktično tam ni z redkimi izjemami nobenih članov političnih strank, še posebej ne koalicijskih ali pa jih je bistveno manj, kot jih je bilo v prejšnjih mandatih, ali pa se o tem pač ni govorilo, ker je šlo za neke druge razloge. Tudi stanje, kakršno je zdaj po teh menjavah, ni normalno stanje, normalno gospodarstvo. Država je še vedno prevelik lastnik v gospodarstvu. Ti deleži se bodo zmanjševali. Sprejeti so bili koncepti, to se izvaja ob koncu tega mandata. Bo vlada prepustila drugi vladi katerikoli pač bo, podobna ali bistveno bolj drugačna, bistveno bolj normalno strukturo Slovenskega gospodarstva kot pa smo jo mi dobili v roke.

TANJA STARIČ: O tem primeru, ki ga navajate, da se zdaj na ta primer navežem. Primer Iskraemeca, kjer sta pa KAD in SOD celo povečala deleže, nista se umaknila, ampak sta celo povečala deleže. Nekateri analitiki celo navajajo, da država, pa vendarle tako hitro kot bi lahko, se ne umika z gospodarstva. Ta želja po vplivanju je vendarle še.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Jaz mislim, da tukaj ni šlo za nobeno željo po vplivanju. Iskraemeco je veliko podjetje, kjer sta bili dve alternativni. Ali pomoč v obliki dokapitalizacije ali pa stečaj in 1000 brezposelnih. Vsak lastnik mora tehtati, kaj je zanj bolj racionalna odločitev.

TANJA STARIČ: Tudi primer Gorenja se navaja. Recimo želja po 50 % dokapitalizaciji ni bila sprejeta s strani KAD, samo 15 % je bila dovoljena. Recimo, gre za neko tako podjetje, ki ima ambicije narediti blagovno znamko v Evropi uspešno, pa je recimo paradržavni sklad recimo ni bil zato v tej prvi fazi.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Vaše vprašanje je pač, kakšen je ta postopek, kakšen je timing celotne zadeve. Jaz moram reči, da ne poznam konkretno, ne more se predsednik vlade ukvarjati z vsakim deležem.

TANJA STARIČ: Ko gre za paradržavne sklade pač tudi pri vas pristanemo.

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Gorenje sigurno ni kar neko podjetje. Je pomembno podjetje z dobrimi razvojnimi načrti in dobro perspektivo in pri tem bo imelo tudi podporo seveda države. Se bo pa tudi ta delež države v Gorenju in drugih uspešnih podjetjih, čeprav morda nekdo ne vidi neposredno kratkoročne ekonomske logike, zmanjševal.

TANJA STARIČ: Še ena tema zelo pomembna, predsedovanje Evropski uniji. Največji projekt, ki nas čaka leta 2008. Zanima me, vi ste že povedali, da rutinske priprave pravzaprav niso tako zelo pomembne, da potekajo v skladu z rokovnikom. Kot je pomemben vsebinski presežek, ki naj bi ga v času predsedovanja ponudila Slovenija. Pa me zdaj zanima, kaj ta vsebinski presežek naj bi bil. Vemo, da prioritete širitev na jugovzhodni Balkan, medkulturni dialog. Ali se lahko zgodi, da bi recimo obstajala, ne vem, kot recimo Lizbonska deklaracija, ali Maastrichtski kriteriji, ne vem Ljubljanska deklaracija o nekem vprašanju. Ne vem recimo, v tej smeri razmišljate? Kaj je ta vsebinski presežek, ki ga bo Slovenija ponudila?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej lahko se zgodi v času vsakega predsedovanja se zgodi veliko stvari, ki jih ni mogoče v naprej predvideti, kjer je treba odreagirati, ali pa se zgodijo stvari, ki so vnaprej načrtovane in padejo ravno na čas predsedovanja konkretne države. Tudi v času našega predsedovanja bo revizija Lizbonske strategije, ker ste jo že omenili. Lahko se bo zgodilo, da bomo

takrat sprejeli nek nov dokument, neko novo strategijo, ki se lahko imenuje drugače, kot se zdaj imenuje Lizbonska strategija. Vendar to ni ključno. To so zdaj stvari, ki lahko pridejo, ali pa ne pridejo, ali ki niso veliko odvisne od tega kaj bomo mi delali. Mi se zavedamo, da Evropska unija kot velika družina, zdaj že praktično 27 članic, ne more dosegati nekih velikih premikov preko dolgih korakov. Tega ni več. Zadnja širitev, velik pok, velik tak korak, premiki so po milimetrih, tisto kar je ključno, da so to premiki naprej, ne nazaj. Slovenija bo vpeta v nek čas, ko bo treba rešiti to neko institucionalno krizo. Zagotovo bo v tem času sprejetih nekaj odločitev. Jaz verjamem, da nekatere tudi z našo pomočjo, ki se bodo zapisale v evropsko zgodovino kot znatni koraki naprej. Želimo pa doseči tudi konkretne premike, ko gre za širitev Evropske unije. S tega vidika se je Slovenija zelo koncentrirala na območje naslednje etape, se pravi države zahodnega Balkana. Na ravno končanem Evropskem svetu smo imeli zelo poglobljeno, neformalno strateško razpravo o tem vprašanju. Posredovali smo veliko podatkov, ki so bili za številne naše kolege namreč, moram reči, kar novi. In računam, da bo nekaj od te dodane nove vrednosti v vsebinskem smislu vezane ravno na korake, napredke držav Zahodnega Balkana proti Evropski uniji.

TANJA STARIČ: To je ta ključna točka. Spraševali so vas že, g. Pahor vam predlaga oz. predlaga slovenski politiki neke vrste premirje v prihodnjem letu, češ, da se slovenska politika pripravlja na predsedovanje, ker je to v bistvu tako velik projekt, da ne bi stranke v tem času zakopale te bojne sekire, četudi gre za volitve. Vi ste že pravzaprav odgovorili na nek način v nekem intervjuju, da se vam ne zdi smiselno tri do štirikratno plenarno zasedanje parlamenta na to temo. A ste že odgovorili g. Pahorju na to njegovo pobudo? Se vam zdi v nekem okviru smiselna?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Jaz mislim, da sem se v tem času dvakrat pogovarjal. Prišlo bo tudi do plenarne seje parlamenta, kjer bodo predstavljene te prioritete in tudi stanje priprav Slovenije na predsedovanje. Nima pa smisla, da je pač to štirikrat na leto. Obstaja veliki Evropski odbor, Odbor za zunanjo politiko, kjer se te stvari obravnavajo. In tako bom rekel, vsaka pobuda je dobrodošla, v tem času še posebej. Tudi opozorila, da priprave na kakšni točki ne tečejo dobro, bom zelo hvaležen če to slišim javno ali ne javno, ker je to možno popraviti. Hvala bogu, da nekdo pravočasno opozori na zadeve, kjer se dajo stvari še popraviti. Zaenkrat smo slišali samo nekatere pomisleke, ali je Slovenija dobro pripravljena. Jaz pravim, da se dobro pripravlja, nismo pa še pripravljene in bomo zelo hvaležni prvič tudi za kritiko, če kje kakšna stvar ne gre dobro pri pripravah, še posebej pa za konstruktivne predloge, ki jih lahko vgradimo v te priprave in kasneje tudi pri iskanju te dodane vrednosti v času našega predsedovanja.

TANJA STARIČ: Še eno vprašanje na katerega ste sicer odgovarjali že v soboto. Tednik Mladine je razkril učenje tujih jezikov. S pomočjo hipnoze naj bi potekalo zdaj na vladi, pri ministrih, državnih sekretarjih in državnih uslužbencih. Ste že nekaj odgovarjali na to temo, pa me vendarle zanima. Dr. Virant pravi, da pravzaprav ni nobene potrebe za neke potratne tečaje, pa tudi vprašanje kakšne rezultate dajejo. Ali je težava recimo z znanjem tujih jezikov v vladi? Zakaj je pravzaprav potrebno?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Kar se tiče tujih jezikov v času predsedovanja, bo za formalne sestanke seveda zelo pomembno, da bomo vsi tisti, ki bomo te sestanke vodili, uporabljali Slovenski jezik, ker gre za promocijo slovenskega jezika kot enakopravnega uradnega jezika, znotraj Evropske unije. In se bo slovenščina takrat uporabljala bistveno bolj, kot pa se uporablja zdaj v organih Evropske unije. Res pa je, da pač za delovne dogovore in tako naprej, se potrebuje znanje tujih jezikov. Angleščina je tukaj žal ali pa na srečo zakon. Zelo koristi tudi znanje francoščine in nekateri, ki so na funkcijah danes, bodo na funkcijah tudi takrat in če teh jezikov pač ne znajo, se jih morajo naučiti.

TANJA STARIČ: S pomočjo hipnoze?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: No, ne vem jaz se tega nisem še nikoli poslužil. Tudi bi se težko upal zdaj trditi, ali to deluje ali ne deluje. Tudi znanstveniki oz. strokovnjaki so o tem različnega mnenja. Meni se zdi smiselna vsaka metoda preko katere se nekdo nauči v času, ki je najbrž omejen. Če je šlo kje za prepotratno trošenje bom rekel davkoplačevalskega denarja, bomo ukrepali. Mislim pa,

da vsaj na podlagi teh podatkov, ki so bili do zdaj zbrani, da je tega bistveno manj, ne potuje se v tujino na drage tečaje. V prejšnjih mandatih so bila kar znana imena, ki so si to privoščila na račun davkoplačevalcev in ti stroški so bili bistveno višji. S tem ne branim tega, če je bilo kaj narobe v tem mandatu, kot že rečeno bomo to preverili in ukrepali.

TANJA STARIČ: Ampak, ko ste že sami načeli to temo. Tudi še o eni zgodi se je pisalo v zadnjih dneh. Uporaba službenega šoferja v zasebne namene. Gre za soprogo ministra za zunanje zadeve. Tudi g. Virant je veliko intervjujev dal v zadnjem času. Kot pogajalec je dejal, da ste vi že opomnili ministra za zunanje zadeve, da prevelika potratnost ni na mestu. Ste tudi o tem primeru govorili z ministrom? Kako sploh ocenjujete tako ravnanje?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Jaz mislim, da ni v redu ne eno ne drugo. Prvič ni v redu, da se davkoplačevalski denar uporablja za stvari pač, ki niso temu namenjene ali pa za katere se naj ne bi ta denar uporabljal. In tukaj obstaja tudi določena praznina, tudi zaradi tega, ker pač so bile nekatere specifične okoliščine v prejšnjih mandatih in se to stanje ni povsem formalno uredilo in to bomo popravili. Po drugi strani pa mislim, da je tudi nekorektno, da člani vlade ocenjujejo druge člane vlade. Za to sem pristojen jaz in bi si želel, da je v prihodnje tega manj. To konkretno zadevo smo komentirali pač prvi dan, ko so mediji to objavili. Mislim, da se temu posveča bistveno več pozornosti, kot pa jo seveda ta zadeva zasluži. Kar se tiče formalne praznine, bomo to uredili. In zagotovo, tudi to moram reči, v ozadju teh zapisov ni samo iskrena skrb za porabo davkoplačevalskega denarja, ampak so neke zamere do g. Rupla, ki je obstajal v določenih krogih, ko jim je postal ogledalo.

TANJA STARIČ: Govorila sva o podobi Slovenije, o teh dveh letih vašega mandata, pa o predsedovanju, državiških temah. Pa me zanima še ena tema, zelo na kratko, ker je pravzaprav najin čas že potekel. Novi slogan »I feel Slovenia«, deli Slovensko javnost, strokovno, politično in tudi vas so že pravzaprav omenjali v tej zgodbi, zato ker ste pravzaprav nosili kapo s tem napisom že v preden je bil, če se ne motim, formalni razpis. Zdaj me pa zanima vaše mnenje o tem sloganu. Zelo so deljena mnenja. Ali je to prava zadeva, s katero naj bi se Slovenija pokazala v tujini?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Pravzaprav ni čisto tako. Tisto kar zbuja velika vprašanja je predlog novega znaka. Na predlog tega slogana smo dobili v glavnem zelo pozitivne odmeve. Tisto kapo, ki se meni očita je delil Urad vlade za informiranje že zdavnaj, to je bila ena od različic. Tudi ni bilo prvič, da se je to uporabljalo. Obstaja vsaj 100 različnih izvedb. To je od tega slogana, ki so se pojavile bistveno prej, ne da bi kdo objavil kakšen razpis in seveda očitanje, da je bilo to vse v naprej pripravljeno, je neumestno. Lahko se po internetu preveri, kolikokrat se je ta besedna zveza, ker se je skušala Slovenija promovirati na ta način, v praksi že pojavila. Tisto, kar mene moti v tem primeru je tako imenovana stroka, ki ni želela sodelovati na razpisu, zdaj kritizira tiste, ki so na razpisu sodelovali. Jaz verjamem, da bi marsikdo od teh naredil bistveno več za Slovenijo, če bi sodeloval, če bi prispeval nekaj dobrega in bi bilo potem to izbrano. Tako pa je lahko komisija izbirala med tistimi, ki so sodelovali. Bilo jih je 250. Karkoli bi izbrali, vsem zagotovo ne bi bilo všeč in to kar imamo zdaj na mizi, je predlog. Lahko se sprejme, ne sprejme, lahko se razpis ponovi. Kaj se bo zgodilo, jaz ne vem. Predlog še ni prišel na vlado. Roki za pritožbe še niso potekli. Te stvari pri nas trajajo zelo dolgo.

TANJA STARIČ: Še ni zadnja beseda, skratka ali ta »I feel Slovenia«, ali je ta slogan, drugi slogan?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: To je predlog strokovne komisije, ki bo obravnavan ko bodo zakonski pogoji za to, da to izpolnijo.

TANJA STARIČ: Prav pa s tem, kar na tem mestu končajva tale pogovor. Lahko bi se še pogovarjala veliko zanimivih tem seveda, ampak najin čas je potekel. Boste tu čez praznike v Sloveniji?

PRESEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej čez praznike si bom upam lahko privoščil nekaj dopusta. Zadnje mesece takih možnosti ni bilo veliko. Enako želim tudi vam gledalkam in gledalcem, mirne

praznike, vesel božič, srečno novo leto in leto 2007 bo prineslo veliko izzivov. Želim vsem skupaj, da jih čim več izkoristijo.

TANJA STARIČ: Hvala. Hvala tudi vam, ker ste prišli nocoj v naš studio, vse lepo in uspešno delo vam želim. Vam pa dragi gledalci najlepša hvala za pozornost in lahko noč.